

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон
н.и.и., дотсент Абдуалимзода Ҳ.А.

с.2022

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Диссертатсияи Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар мавзӯи “Арзёбии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07. - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз дар кафедраи менеҷменти молиявии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон иҷро шудааст.

Дар рафти иҷрои диссертатсия Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич унвонҷӯи кафедраи менеҷменти молиявии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич соли 2006 Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шотемур аз рӯйи ихтисоси бахисобгирии муҳосибӣ, таҳлил ва аудит хатм намудааст. Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич аз соли 2018 дар кафедраи менеҷменти молиявии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ҳамчун унвонҷӯ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07. - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз оғоз карда, онро соли 2022 хатм кардааст.

Рохбари илмӣ унвонҷӯ номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, муовини ректор оид ба илми ДДМИТ Сафаров Баҳром Гулматович.

Имтиҳонҳои номзадиро аз фанҳои забони хориҷӣ (англисӣ) 4(хуб), протоколи №38 аз 14.06.2021, таърих ва фалсафаи илм 4 (хуб), протоколи №2 аз 28.01.2022 дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон супоридааст.

Диссертатсияи Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар ҷаласаи ғайринавбатии кафедраҳои менеҷменти молиявӣ ва молияи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ба таври ошкор муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои усбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Мавзуи таҳқиқоти диссертациони Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар ҷаласаи Шурои олимони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон 31.05.2018, протоколи №11/5.21 тасдиқ шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсия дар мавзуи “Арзёбии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон” чунин хулосаҳо бароварда шуд:

Тавсифи умумии таҳқиқот

1.Баҳои кори иҷрошуда. Рушди устувори иқтисодии миллӣ ва баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии мардум аз ҳалли мушкилиҳо ва ташкили фаъолияти босамару устувори корхонаҳои саноатии кишвар вобастагӣ дорад. Аҳамият ва нақши соҳаи саноати хӯрокворӣ дар таъмини амнияти озуқавории Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯз аз рӯз меафзояд ва назорати хавфҳои молиявии ба ин соҳаи иқтисодӣ хосро ба назар гирифтани зарур мебошад. Пеш аз ҳама, ба хусусиятҳои дохилисоҳавӣ таваҷҷуҳ зоҳир намудан лозим аст, ки аз мавсимӣ будани истехсолот, вобастагии қатъии базаи ашёи хом, сарфи зиёди моддии истехсолот, мураккаб будани нигоҳдорӣ ва кашондани ашёи хом, маҳсулоти тайёр ва ғайра. Аз ин рӯ, таҳия ва татбиқи стратегияи идоракуни ба хавф нигаронидашуда боиси баланд шудани самараи фаъолияти корхона мегардад, яъне ба даст овардани натиҷаи бештари молиявӣ бо хароҷоти шабеҳ тавассути оптимизатсияи фаъолияти молиявӣ. Ин ҳолат ҷустуҷӯи объективонаи заминаҳои назариявӣ-методологӣ ва роҳҳои ҳалли мушкилоти номбаршударо тақозо намуда, мубрамият ва интиҳоби мавзуи таҳқиқот, мақсад ва вазифаҳои гузошташудаи мавзуи диссертатсияро муайян мекунад.

2.Саҳми шахсии довталаб. Саҳми шахсии муаллиф аз муайян намудани мақсад ва далелноккунии вазифаҳои диссертатсия иборат буда, ҷамъбасткунӣ, мураттабсозӣ, арзёбӣ ва муайян кардани усулҳои асосии назариявӣ ва амалии таҳлили ҳолати низоми молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣ ва дурнамои рушди онро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаро гирифтааст. Натиҷаи алоҳидаи диссертатсия ҳангоми кор карда баромадани санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ҳуҷҷатҳои стратегӣ ва татбиқи барномаҳои гуногуни молиявӣ дар ҷумҳури истифода бурда мешаванд. Натиҷаҳои таҳқиқот дар шакли хулоса ва пешниҳодҳо дар мақолаҳои илмӣ нашр ва дар конференсияҳо дар солҳои 2018-2022 маъруза шудаанд.

3.Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот дақиқии маълумотҳо, кифоягии ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ, коркарди илмӣ натиҷаҳои таҳқиқот ва интишорот тасдиқ мегардад. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили

илмий натиҷаҳои таҳқиқотҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ пешниҳод карда шудааст.

4.Мақсади таҳқиқот ин омӯзиши хусусиятҳои назариявӣ - методологии хавфҳои молиявӣ ва дар ин асос такмил додани усулҳои арзёбии хавфҳои молиявӣ дар корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

5.Навгониҳои илмий таҳқиқот. Навгониҳои илмий таҳқиқот дар асосноккунии равишҳои назариявӣ, инчунин дар ташаккули тавсияҳои ташкилию методологӣ, оид ба истифодаи усулҳои арзёбӣ ва муайян кардани хавфҳои молиявӣ дар корхонаҳои саноати хӯрокворӣ мебошад, иборат аст. Натиҷаҳои асосии илмие, ки ба даст оварда шудаанд ва ба ҳимоя пешниҳод мегарданд, аз инҳо иборатанд:

1. Муқаррар шуд, ки идоракунии хавфҳои молиявӣ ҳамчун маҷмӯи усулҳо ва чорабиниҳое мебошад, ки дар сатҳи муайян барои пешгӯии ҳолатҳои хавф ва бартараф намудани онҳо имконият медиҳанд. Дар асоси омӯзиши ақидаҳои муосири илмӣ ва ҷанбаҳои назариявӣ тафсири муаллифии хавфҳои молиявӣ таҳия ва пешниҳод гардидааст, ки мувофиқи он “хавфҳои молиявӣ дар корхонаҳои саноатӣ- ин хавфҳои эҳтимолияти талафоти ғоиданокии корхона дар асоси самаранок ба роҳ намондани низоми идоракунии хавфҳои молиявӣ, сари вақт арзёбӣ накардани вазъияти молиявии корхона, инчунин надоштани стратегияи идоракунии ба хавф нигаронидашудаи он пайдо мешаванд”;

2. Муайян шуд, ки сатҳи муракабии хавфҳои молиявӣ вобаста аз омилҳои гуногун, сабабҳо, манъбаҳо, хусусияти ҳисоботи молиявӣ ва ғайра метавонад фарқ кунад. Вобаста ба он, ки чунин омилҳо хело зиёданд, пас барои таҳлили нақшавии хавфи молиявӣ бояд омилҳои асосии он, ки воқеан ҳолати хавфро ба вучуд оварда метавонанд муайян гардидаанд: омилҳои идорашаванда (ташкили меҳнат, сохтори идоракунӣ, истифодаи захираҳои дохилӣ, равандҳои истеҳсолӣ ва ғайраҳо ва омилҳои идоранашаванда (иклимӣ, сиёсӣ, экологӣ, муваққатӣ ва ғайра), ки онро субъекти идоракунанда тағйир дода наметавонад. Муайян шуд усулҳои асосии идоракунии хавфҳои молиявӣ аз қабилӣ: пешгирӣ (канорагирӣ), маҳаллисозӣ (махдудият), диверсификатсия, ҷуброн ва интиқоли хавф. Ҳар яке аз ин усулҳо дар алоҳидагӣ ё якҷоя истифода бурдан мумкин аст ва интиҳоби онҳо аз таҷрибаю қобилияти роҳбар вобастагӣ дорад, ки ба тактикаи қабули қарорҳо, муносибати ғайрифайол ба хавф, сиёсати идоракунии хавфҳои корхона қабул карда мешаванд.

3. Таҳлил ва арзёбии вазъи кунунии молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуд, ки дар натиҷа

муаммоҳое, ки ба устувори молиявӣ ва рушди иқтисодии онҳо таъсири манфӣ мерасонад ошкор гардид. Таҳлили гузаронидашуда имкон медиҳад, ки тибқи маълумоти ҳисоботи молиявии муттаҳидшудаи корхонаҳои саноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, тамоюли устувори пастшавии коэффитсиенти бозоргирии қорӣ яке аз муҳимтарин коэффитсиенти молиявии корхона дида мешавад, ки ба корхона барои пӯшонидани уҳдадориҳои молиявии қорӣ дар муддати кӯтоҳ имкони қобилияти арзёбӣ медиҳад. Дар тамоми давраи таҳқиқот хавфҳои қарзи кредиторӣ ва дебиторӣ зиёд шуданд, ки ба устувори молиявӣ таъсири манфӣ расонида, боиси хавфи пардохтнапазирии корхона оварда мерасонад. Муайян карда шуд, ки чунин динамика дар бораи таҳдиди ноустувори молиявӣ, маблағгузори ғайриоқилонаи фаъолияти асосии истеҳсолӣ, аз даст додани назорат аз болои сармоя, иҷро нашудани шартномаҳо ва аз байн рафтани робитаҳо бо таъминкунандагон нишон медиҳад.

4. Таҳлили коррелятсионӣ байни нишондиҳандаҳои асосии фаъолияти молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуда, омилҳои таъсиррасон ба натиҷаҳо муайян карда шуданд. Зимни таҳқиқот аз натиҷаи таҳлили коррелятсионӣ маълум гардид, аз 5 омилҳои таъсиррасон ба пешгирии хавфи молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории, яъне қоҳиш ёфтани қарзи кредиторӣ, омилҳои хариди воситаҳои асосӣ ва ҳаҷми фуруш, ҳамчун омилҳои таъсиррасон муайян гардиданд. Натиҷаи таҳлили регрессионии арзёбии фаъолияти молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дод, ки вобастагии байни нишондодҳои натиҷавии қарзҳои кредиторӣ ва воситаҳои асосию ҳаҷми фуруш назаррас буда, ҳангоми ба як фоиз зиёд гардидани ҳаҷми харидории воситаҳои асосӣ дар корхонаҳои мазкур, дараҷаи қарзи кредиторӣ ба ҳисоби миёна ба 10,32 фоиз зиёд мегардад. Ҳангоми ба як фоиз зиёд гардидани ҳаҷми фуруш дар корхонаҳои саноатии хӯроквории ҷумҳурӣ, ба ҳисоби миёна сатҳи қарзи кредитории корхонаҳои мазкур ба 5,9426 фоиз қоҳиш меёбад.

5. Дар асоси таҳлили хавфҳои молиявии корхонаҳо харитаи хавфҳои молиявӣ мувофиқи хусусиятҳои корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва пешниҳод шуд. Дар харитаи хавфҳои молиявӣ аз рӯи дараҷаи таъсири онҳо ба фаъолияти молиявӣ иқтисодии корхонаҳо қойгир карда шудаанд. Корхонаҳои мазкур ҳамасола ҳангоми банақшагирии фаъолияти молиявӣ иқтисодӣ бояд харитаи хавфи молиявиро вобаста ба нишондиҳандаи пазирии хавф, ки

роҳбарият муқаррар кардааст, ташкил намоянд. Харитаи хавфи молиявӣ имкон медиҳад, ки тадбирҳои зерин амалӣ карда шаванд: муайян кардани сатҳи хавфҳои молиявӣ, ки корхонаҳои саноатӣ бештар дучор мешаванд; арзёбии ҳудуди намудҳои гуногуни хавфҳои молиявӣ ва муайян кардани талафоте, ки онҳо метавонанд ба бор оваранд; таҳлили таъсири хавфҳои молиявӣ ба фаъолияти ҷорӣ ва стратегияи корхонаҳои саноатӣ; барои пешгирӣ кардан ё кам кардани оқибатҳои хавфи молиявӣ ба фаъолияти молиявӣ хоҷагии корхонаҳои саноатӣ маҷмӯи тадбирҳои тартиб диҳанд.

6. Стратегияи идоракунии ба хавф нигаронидашуда дар корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо асоснок шудани роҳҳои рушди он таҳия ва пешниҳод гардид. Стратегияи пешниҳодгардида фаслҳои зеринро дар бар мегирад: вазифаҳо ва самтҳои шӯбаи идоракунии хавфҳо дар корхона; ҷорӣ намудани идоракунии ба хавф нигаронидашуда дар тамоми равандҳое, ки дар корхона ба амал меоянд; тартиботи муайян намудани хавфҳои молиявӣ; усулҳо ва тарзҳои арзёбии хавфҳои молиявӣ; воситаҳои идоракунии хавфҳои молиявӣ; принсипҳои ташаққули сандуқи хавфҳои молиявӣ; муайян кардани ҳудуди пазирии хавфи корхона мебошад.

7. Ҳангоми гузаронидани таҳлили таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ дар доираи сохтани моделҳои низоми идоракунии ба хавф нигаронидашуда самтҳои асосии сиёсати идоракунии ба хавф нигаронидашуда дар корхонаи саноати хӯрокворӣ таҳия ва пешниҳод гардид. Татбиқи самтҳои асосии ин сиёсат ба корхонаҳо имконият медиҳад, ки ба сохтани низоми идоракунии ба хавф нигаронидашуда афзалият дода шавад. Паз аз ҷори намудани сиёсати мазкур ба низоми идоракунии корхона талаботҳо ва тартиботи арзёбии низоми идоракунии хавфҳо дақиқ омӯхтан зарур аст ва тавсияҳое, ки аз рӯйи натиҷаҳои он бароварда шуданд барои сари вақт бартараф намудани камбудӣҳо кумак мерасонанд.

6. Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот асарҳои бунёдии олимони соҳа оид ба молия ва хавфҳои молиявӣ, интишороти илмӣ олимони ватанӣ ва хориҷӣ, таҳқиқотҳо доир ба арзёбии хавфҳои молиявӣ ва усулҳои онҳо дар корхонаҳои саноатӣ ташкил медиҳанд. Натиҷаҳои илмӣ, хулоса ва пешниҳодҳое муаллиф, ки дар таҳқиқот мавҷуданд илман асоснок буда, баҳри тавсияи донишҳои назариявӣ дар соҳаи хавфҳои молиявӣ ва арзёбии идоракунии самараноки хавфҳои молиявӣ мусоидат менамоянд, инчунин як қатор пешниҳодҳои овардашуда метавонанд татбиқи амалии ҳудро барои тақмили қонунгузори соҳа пайдо намуда бо назардошти манфиатҳои

корхонаҳои саноати хӯрокворӣ татбиқ гардад. Натиҷаҳои илмӣ диссертатсия дар раванди таълим, зимни тадриси фанҳои таълимии “Идоракунии хавфҳои молиявӣ”, “Хавф-менеджмент”, “Молия”, “Менеджменти молиявӣ” дар ихтисосҳои иқтисодии муассисаҳои олии мамлакат истифода бурдан мумкин аст.

7. Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ (бо шарҳ ва соҳаи таҳқиқот). Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисоси 08.00.07. - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад: банди 3.19. Назарияи қабули қарорҳо ва методҳои идоракунии таваккалҳои молиявӣ ва андозӣ; банди 3.20. Сарчашмаҳои маблағгузори субъектҳои хоҷагидорӣ, муаммоҳои муносибкунони сохтори сармоя; банди 5.4. Рушди методҳои арзёбии таваккалҳо ва таъсири онҳо ба арзиши бозорӣ; банди 5.5. Арзёбии дороиҳои молиявии корхона: муаммоҳо ва равишҳо.

8. Тасвир ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Натиҷаҳои асосӣ ва нуқтаҳои муҳими диссертатсия дар конференсияҳои илмӣ назариявии байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ, инчунин, дар конференсияҳои ҳарсолаи ҳайати профессорону устодон ва кормандони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ироа гардидаанд. Бештари мақолаҳои муаллифи диссертатсия дар солҳои 2018-2022 дар маводи конференсияҳои илмӣ амалии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Донишқадаи сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмат, Маркази тадқиқоти стратегӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯйи чоп омадаанд.

9. Интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия. Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ вобаста ба мавзӯи диссертатсия 18 мақолаи илмӣ дар ҳаҷми 6,2 ҷузъи чопӣ таҳия намудааст, ки аз он 8 мақолааш дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар мақолаҳои илмӣ муаллиф дарҷ гардидаанд. Диссертатсия дар ҷаласаи кафедраи менеджменти молиявии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон муҳокима гардида, барои Ҳимоя тавсия дода шудааст.

10. Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия. Сохтори диссертатсия дар асоси мақсаду вазифаҳои дар он гузошташуда муайян карда шудаанд. Диссертатсия аз муқаддима, се боб, 9 фасл, хулосаву пешниҳодот, рӯйхати адабиёти истифодашуда бо фарогирии 180 номгӯй, 24 ҷадвал, 16 расм ва 3 диаграмма иборат буда, дар ҳаҷми 175 саҳифаи чопӣ ҷамъбаст гардидааст.

ФЕҲРИСТИ ИНТИШОРОТИ МУАЛЛИФ ДОИР БА МАВЗУИ ТАҲҚИҚОТ

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда:

[1-М]. Идоракунии таваккалҳои молиявӣ дар шароити номуайян [Матн] // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хисрав: (маҷаллаи илмӣ) Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. Қисми 2. ш. Бохтар 2018, №1/4 (57) С. 125 - 131.

[2-М]. Арзёбии иқтисодии самаранокии идоракунии хавфи молиявии корхонаҳо дар шароити муосир [Матн] // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ: - ш. Душанбе 2020, №8 С.221-231.

[3-М]. Асосҳои назариявии идоракунии хавфҳои молиявӣ дар ташкилот [Матн] // Пайёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон: - ш. Душанбе, 2020, №4 (24). С.73-81.

[4-М]. Моҳияти иқтисодӣ ва арзёбии хавфҳои молиявии ташкилотҳо [Матн] // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хисрав: (маҷаллаи илмӣ) Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. Қисми 4. ш. Бохтар, 2021, №1/4 (62). С. 166 – 174.

[5-М]. Арзёбии омилҳои беруна ва дохилаи идоракунии хавфҳои молиявии корхона [Матн] // Пайёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон: - ш. Душанбе, 2021, №1 (25). С. 43 - 48.

[6-М]. Таҷрибаи ҷаҳонии идоракунии хавфҳои молиявӣ дар корхонаҳои саноатӣ [Матн] // Пайёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон: - ш. Душанбе, 2021, №4/1 (29). С. 65 - 74.

[7-М]. Таҳлили таъсири хавфҳои молиявӣ ба рушди корхонаҳои саноати хуруқворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] // Пайёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон: - Душанбе 2022, №2 (31). С. 62-73

[8-А]. Хусусиятҳои модели бисермеёрии арзёбии хавфи молиявӣ дар корхонаҳои саноати хуруқвории Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн] // Пайёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон: - Душанбе 2022, №4 (33).

Дар дигар нашрияҳо:

[9-М]. Ҷанбаҳои назариявии инвеститсияҳои таваккалӣ дар фаъолияти соҳибдорӣ [Матн] // Маводи конференсияи илмӣ - амалии байналмилалӣ дар мавзӯи “Ташаккули модели инвеститсионии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон”, Душанбе 2018, С. 70 – 74.

[10-М]. Идоракунии хавфи молиявӣ дар корхона: усулҳо ва моделҳо [Матн] // Маҷмӯаи маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ дар

мавзӯи «Иқтисодиёти рақамӣ: муаммоҳо рушд ва механизмҳои ҳалли он», ДДМИТ 12 декабри соли 2020, ш. Душанбе, -С-177 – 183.

[11-М]. Хавфи молиявӣ дар марҳилаи рушди устувори иқтисодӣ [Матн] //Маводҳои конференсияи байналҳалқии илмӣ-амалӣ дар мавзӯи “Амалисозии ҳадафҳои рушди устувор: таҷрибаи хориҷӣ ва миллӣ”, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Душанбе - 2020. С. 300 - 308.

[12-М]. Влияние финансового риска на инвестиционную активность предприятий Хатлонской области [Матн] //Материалы международной научно - практической конференции “Использование современных методов управления в социально - экономическом развитии Республики Таджикистан”, Российско-Таджикский (Славянский) университет. Душанбе - 2020г С. 161-166.

[13-М]. Усулҳои арзёби хавфи асбӯрӣ ва танзими он дар фаъолияти соҳибкорӣ [Матн] //Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ «Масъалаҳои рушди баҳисобгирии муҳосибӣ, менеҷмент ва фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», н. Рашт - 2021, С. 136 - 144.

[14-М]. Модели идоракунии хавфҳои лоиҳа дар корхонаҳои саноатӣ [Матн] //Маҷмӯаи мақолаҳои илмӣ конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи “Иқтисодиёт, идоракунии ва молия дар КАС: ҳолат ва дурнамои рушди илм дар асри 21”, Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш. Шохтемур, ш.Душанбе - 2021, С. 149 - 153.

[15-М]. Усулҳои идоракунии хавфҳои асбӯрӣ дар корхона [Матн] //Маҷмӯаи мақолаҳои конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи “Тоҷикистон дар низоми муосири муносибатҳои молиявӣ-қарзии байналмилалӣ”. Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, ш.Душанбе, - 2021, С. 395 - 399.

[16-М]. Идоракунии хавфҳои молиявӣ дар шароити иқтисодӣ [Матн] //Маҷмӯаи маводи конференсияи илмӣ – амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Механизми таъбиқи сиёсати баҳисобгирии муҳосибӣ дар шароити индустриализунонии мамлакат: воқеият ва дурнамо» (ш. Душанбе, 23-юми октябри соли 2021), ДДМИТ соли 2021 С. 338 - 344

[17-М]. Устувори молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣ [Матн] //Маҷмӯаи маводи конференсияи илмӣ – амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Низоми бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони истиқлолияти давлатӣ: ҳолат ва дурнамои рушди он», 7- уми декабри соли 2021, ДДМИТ, ш. Душанбе.

[18-М]. Пазироии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноатӣ омилҳои рушди саноатикунонӣ [Матн] //Маводи Конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ «Рушди баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит дар шароити

гузариш ба иқтисодиёти рақамӣ ва саноатикунони босуръати кишвар»
н. Рашт - 2022, С. 146 - 156.

Чаласаи кафедраҳо қарор қабул кард:

1. Диссертатсияи Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар мавзуи «Арзёбии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.07. - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз пешниҳод гардидааст, кори анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар мавзуи «Арзёбии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯроквории Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда аз ҷониби баромадкунандагон ба марҳилаи баъдии ташҳиси пешакӣ дар Шӯрои олимони факултет тавсия дода шавад.

3. Қарори якҷояи кафедраҳои менеҷменти молиявӣ ва молияи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз “18” 10 соли 2022, суратмаҷлиси № 3 тасдиқ карда шавад.

Раис:

номзади илми иқтисодӣ, дотсент,
мудири кафедраи молияи ДДМИТ

Давлатов Х.М.

Котиб:

номзади илми иқтисодӣ, дотсент
мудири кафедраи менеҷменти молиявии ДДМИТ

Шоасалов Н.Қ.

Дурустии имзоҳои Х.М. Давлатов ва Н.Қ. Шоасалов-ро тасдиқ мекунам.

Сардори шуъбаи кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДМИТ

Шарифов У.А.